

lelkesebb kell, s azt a vidéken szítsák a papok és a tanítók, ők álljanak a mozgalom élére. Együttai ajánlja, hogy első sorban az összes választmányi tagok aláírását kell kinyerni; s azután indítandó meg a mozgalom a Casinó és polgári-kör kebelében.

Terhes Pál indítványa nagy lelkesedéssel elfogadtatik.

Groó kéri kimondatni, hogy a másodszori aláírás nem kötelez kétszeres fizetésre.

Szigyártó tamásfalai jegyző kéri, hogy lassák el őt is egy aláírási ívvel, hogy a saját körében aláírásokat gyűjthesse.

Kéréme lelkesedést keltett; az iv kiadati rendeltetik.

Molnár József taggyűjtésre ajánlja Törköly Józsefet és Czíkora István.

De nincs ellene, hogy egy külön bizottság alakítsák. Mire Molnár József elnöklelte alatt Bakcsay István, Terhes Pál, Groó Vilmos, Törköly József, Czíkora István és Szigyártó István tagokból megalakult.

Molnár József ezután felteszi a kérdést, vajjon a kör működését a nyári időnyig elég-ségesnek tartja-e, nem látja-e talán szükségesnek, hogy a nyári vizsgáknál befolyást gyakoroljon.

Terhes Pál a gyűjtendő tagok számától kívánja függőben tartani, hogy az egyesület mit és mily arányban tegyen, mert célravezető határozat csak akkor lehet, ha erőnkörül is tájékozva vagyunk.

Groó szükségesnek tartaná addig is népies füzeteeskék kiosztását, s hogy a vizsgáknál legyen jelen a közművelődési egyesület egy-egy képviselője.

Molnár József helyesli ezt annyival is inkább, mert a felvetett kérdés már tárgyalás tárgyát is képezte. Minthogy azonban, mint azt Terhes Pál nagyon helyesen kifejtette, az egyesület ebben a pillanatban nem tudja meghatározni közreműködésének keretét, emel fogva e tárgyban a határozatot kéri későbbre fenntartani.

Más tárgy nem lévén, elnöklő Molnár József a gyűlést a tagok éljenzése közt bezárja.

Nagyrócezi emlékek.

Az öreg Kakasnak a taraján még vastagon van a zuzmára, ha a nap reá veti sugarait messze veri vissza homlokra hava-fényét; haragosan fű le magos ormáról didereggető szelét: mintha a természet rendes folyásával viaskodnék . . .

Hiába a küzdelem kedves öregem, hiába akarnád a másodadagra fordulni, hogy tovább ájánd téli álmot: bajosan lesz abból valami! A lábaidnál serkődő apró források, kicsi esernyők, melyek az első meleg napugár szűt: megindulnak lábaidnál; kezdenek futkozni, játszadozni; kaczerkódva vajaklatnak rajtad kisdéd árkokat, melyebb barázdákat. Aztán át-áztatják lábaidat, bevissik nedvükkel hűsödba a termékenységet . . . egyszer csak érez ismét valami kellemes bizserkélést feületeden: s a természet tenyész-gazdasága millió számban tör fel magát méhedből . . . s addig-addig eskülsz, danak a tavasz pajzán kopoldjai ott a talpad alatt, míg majd megundod, kitörölöd álmos szem-eidet, leveted kebledről, kemény jég panczéodat illatos légyszellőt ívatsz Rőcze boidog lakóira.

Mert hát boldogok ők! Egy magas hegyek által körülvett Éden, hova a civilizatio beopta magát a maga kellemével s nyújt lakosainak örömet a nélkül, hogy az elmaradhatlan szeptet, a romlottságot magával vitte volna. Ahoz, hogy a műveltség szavát megértse, — elég kevés ember — egy ember is: a bünök intensív gyakorlásához, hogy az jelleget öltön, már sok-sok ember kell . . .

No Rőczen ugyan nincs sok ember, de a mennyi van az mind ember . . . s a sok között megint van egy a ki: emberrnyi ember! A generális! És mellette az ő hü adjutánsa!

Szép dolog az, mikor valakinek agya világosságát, akaratának erejét, szívének nemes érzelmét például állítja maga elé egész környezete: s megteszik önként, kényszerítés nélkül generálisnak, beállnak a glédába s követik — nem vagyon, — ha nem az elismerés a helyes ítélet, a lelkesedés ösztönzéséből . . .

Helyes formát vettem én ki Rőczen jártomban. Egy nagy család ez, egyetértve gondolkodó, a hol az embereknek az a céljuk, hogy se maguknak, se szomszédjuknak ne csináljanak kellemetlen hanem, ha már az Isten olyan félre eső zugba vetette őket, a mi örömet megnyerhetnek: meg is szerzik közös erővel, együttes osztozkodással.

Ez a közzszellem. A mindig lappangó, mindig motozkáló vágy, valami mulattató új iránt, a mi szellemi s erkölcsi gyönyört ad —

mert anyagit bizony keveset, — egyszer-egyszer aztán igévé válik, az ige testet ölt . . .

A hír aztán viszi az igét szárnyára emelve. Bejárja tágas rónáit a Rima és tájának . . . megnozdulnak, a távoli városok . . . s a nagy napon olyan jeleget ölt a külfömben — csendes Rőcze, mintha legalább is Rimaszombat volna?! . . . Szíves vendéglátás meleg baráti készorítás, igaz, őszinte melegség . . . azután a korona feltétel . . .

Az ige ez uttal: „Az aposok“, Gabányi vigiátéka volt. Előadásán oly nagyszámú intelligens közönség jelent meg, a melyet a megye székvárosában is csak nagy ritkán látni. A terem nagy, díszes, karzati páholyokkal, — s állandó színpaddal! . . . Rőcze, te több vagy mint a minek szerénységben látszani kívánsz? — De im csemetnek, a függöny fellebben.

Egy boldog, mézes órákat élő házaspár jelenik meg, Bogyai Farkas (Kocsis) és Felvinczi Laura (Papszáz Mariska k. a.) személyében. Ugy sugárzik szemükből az izlelt szerelem megindító boldogsága . . . „De megbüntetem az ámokszógot“ . . . mondja az irás. Addig olvasgatják a gratulatiokat, mignem a másodnapos asszony az egyikét összegyűri, s a gyöngéd-nél egészen más tonusból declamálja megszeppent férjének, hogy itt van, itt jön régi kedvesed a tánczosnó . . . Nagy lesz ebből a kétségbeesés, zavar, . . . kíván mikor az érelyhöst játszó Felvinczi (Dedinczki Gy.) leányára ráparancsol hogy válni fogsz. Ifj. Farkas az öreg Farkashoz Perjessy fordul segítségért, a ki elvállja, hogy ő írta a levelet. Elégge a torkára forr ez neki. Mert később az ármanyos eszű Felvinczi rájön a turpisságra, s lehordja. Özv. Bogyainak Pali fia (Halasi K.) titokban házassodik meg, s feleségét Juliskát, (Heinz G.) hazahozza bemutatni az apjának. De csak halogatja, míg egyszer megújja a feleség a várakozást bemutatja magát az öreg urnak. Az öreg azt hiszi, hogy a fia volt tánczosnője Juliette, s úgy fogadja, — hogy házassága fiával nem törvényes, mert annak más felesége is van, sőt gyermekei. Számos félreértés, bonyodalom . . . melyet a kettős Juliette név okoz.

De van ám a minta apósnak, Felvinczinek egy más leánykája is: Margit, (Mihalik Margit) s ugyanesak van neki egy házi orvosa Dr Gáli E. (Gajesi S.). Most a régi mese; M. és a Dr. sokszor látták egymásé és egy s z e r egymásba szerettek. Persze a Dr. csak azzal mer nyilatkozni, hogy az „állati hipnotismusról“ irt unalmas munkáját Margit asztalára csempészte. Ez meg kapta magát, betanulta könyv nélkül.

Felvinczi látogatóban volt nagynénjénél egész uri familiájával, s a vonaton hazafelé jöve találkozik a sviház Zab Ferivel (Nagy L.), a ki ép házasságban utazik — már öt év óta mindig. Megtét zik a jó apósnak s Margitot neki szánja.

De a dr. most oroszlan lesz, nem enged, párbajra hívja Zabot. Aztán megy felkeresni Margitot. Miről beszélne? A hipnotismusról! . . . És itt következik egy bájos, megható, e ragadó jelenet.

A kis leány eszes családsága küzd a tudós együgyű tartózkodásával, — és győz, — Hát hogy is történik az a hipnotizálás?! . . . Így — eleibe tartok egy tárgyat azt kell néznie . . . És a leány elalszik. A dr. megijed. De megerősíti lelkét: most vagy soha. Kikérdezi, hogy szereti-e Zab Ferit?! Nem, nem, nem! Szeret-e Szeret-e valakit? Igen! Közel van-e? Közel! Menjen felje! S a leány megindul . . . Semmi kétség, őt szereti . . . Leborul előtte s megvállja, hogy szereti. Az meg felnyitja szemét, örömmel simul hozzá: hát miért nem tudta már ezt régen megmondani?! . . .

Zab Feri kosarat kap, de könnyen emeli meg Bécsbe — s elveszi Juliette tánczosnőt — a kit, — mint külsőt — az érelyes após, Felvinczi is feleségül akart venni. Ezzel aztán meg is tört ellenállása. A házások kibékültek, a szeretők egymáséi lettek, az aposok meghúzták magukat s lett általános nagy boldogság.

Összhang, természetesség, s erősen fejlett műzlés nyilvánult az egész előadásban. A rendezőnek mindenestre kiváló érdeme van ebben. De ne lett volna csak Mihalik Margitban az a veleszületett báj, — az az eleven mozgékony-ság, — s ne lett volna oly igen kedves! nem tudom, hogy rendezkedett volna?! Meg aztán ott volt Papszáz Mariska k. a.; minden ízében művészi. Hogy küzd a megsértett hiuság benne szerelmével — s mindig a szerelem győz, — az bocsát meg. Oly izlés, oly nemes rutin, oly finom temperamentum . . . Heinz Gizella k. a. szépen játszott, az öreg ur dédelgetése, majd szerelmében való felháborodása erős színiképességét bizonyíták. Megjelenése hódító volt. Aztán az a kis fúrge szobaleány: Stefancok Adél, — eleven, mozgó, kedves — — —

Az urak nagyon otthon érezték magukat. K o c s i s S. szép kiejtése, kerekded taglejtése,

kitejező játékeval tünt ki; Perjessy egy igazi jó apa; — Halasy energikus férj; Dedinczky igen jó „kiálthatatlan“ após; — Nagy Lajos az örök komikum; — Kovács Ákos helyre inas — voltak. Hajcsy Sándor a megtéveszt szerény szerelem, mirtus koszorura érdemes.

De az összhatás az, ami az értéket megadja. Az pedig gyönyörködtető, kielégítő volt. Aztán jött a táncz — viradtig . . .

A művészek leszálltak a piedastalról s lett mindenik: maga természete szerint; s nem tudnám elhatározni: hol voltak kedvesebbek, hol voltak érdekesebbek?! . . .

Most már csak mint emlék áll előttem a márczius 24-iki rőcezi estély, — de ez az emlék kedves és maradandó lesz.

Üdvözlét Rőczenek! Üdvözlét kedves vendéglátóimnak.

Kathona Géza.

Előfizetési felhívás.

Folyó évi április elsejével — illetve jelen számmal

a második évfolyam második évfolyamát

nyitjuk meg.
nyugodt öntudattal tekintünk vissza a multra, melyben jövőnk alapját megvetve látjuk.

A szellemi harcokban meg nem rendülünk és meg nem rendülünk, bizva mindig a

következetes igazságosság
hatalmában, mely a közvéleményből meríti erejét.

Lapunkat legkisebb kiterjedésében is
6 oldalban

adtak a lehető legterjedelmesebb és legváltozatosabb tartalmu közleményekkel.

Kiváló súlyt fektetünk
irányelvekre,
kulturális,
társadalmi,
tanügyi,
közigazgatási
ipar- és kereskedelmi
mezőgazdasági,
forgalmi
érdekek és viszonyokra,
a szépirodalmi színvonalra,
hírvivatunk élénkségére.

Lapunk eddigi közleményei is tanuságul szolgálhatnak, hogy az egész megyére kiterjedő hírlapirói összeköttetésekkel rendelkezünk s így kifejezői lehetünk munkatársaink nagy számánál fogva az egész közéletnek úgy itt a helyi, mint az összes megyei közviszonyokra vonatkozólag.

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . 10 korona (5 frt — kr.)
Fél évre . . . 5 korona (2 frt 50 kr.)

Hivatalok, községek, községi- és körjegyzők, tanítók kedvezményben részesülnek, mert lapunkat egy évre 6 koronáért (3 frt) kaphatják.

A „GÖMÖR“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

„A GÖMÖR“

boldog husvétii ünnepeket kíván előfizetőinek és olvasóinak.

A „GÖMÖR” husvét-i tárczája.

A megváltó.

Irtta Kürthy B.

Az ármány köziklát gördített sírjára,
De föltámadt immár Juda oroszlána!
Kicsi Betlehemtől — Golgotha ormáig,
Ráchelnek síralma zokogott odáig,
De öröme fordult bánata keserve,
Mert kikelt sírjából az „Ige, az Eszme.”
Mögölte gazul bár nyakas hitetlen nép,
Az igazság lelkét el nem temethették.
Kipattan a sírből, van feltámadása,
Bár lelketlen vérszomj sziklasírba zárja.

Kit a kinok útján egymagára hagytak
Diadalmenetje vagyon inhol annak.
Harmadnap a nép még „Feszítsd meg őt!” zúgta,
Ma örömtől hangos vérvirágos útja.
Fiatal levíták vállalkon hordják,
S amint kiterjeszti áldásteli jobbát,
Mosolya, nézése: irgalom, bocsánat;
Láttára a szívben édes öröm támad . . .

Juda oroszlánát, akik megöltek,
Jertek im legyőzte a halált az élet.
Az Isten templomát, akik szédülátok,
Iskarióth jöszte, jertek Bethlók.
Nézzétek új templom, magasul az égbe,
Már nem véres oltár a Jézus keresztje.
Hallelujah-ének harsog át a földön
A nagy Zebaothnak hozsanna örökön!

Ajmár naplójából.

(Törödékek.)

Halj meg! ne legyen virág, ne legyen
lomb, ne legyen semmi élet a kerek pusztasá-
gon; legyen fehér minden!

Ezt mondta a halál, a tél, nem régen a vi-
rágfedett földnek.

Es a föld meghalt.

Meghalt és aludta nagy halotti álmát.

Én is aludtam a halott vén földdel, alud-
tam azt a mély megfejthetetlen álmot, mikor hall-
gat az agy, nem dobban meg a szív, fájdalom
nem gyötri, nem kínozza kétség és nem része-
gül meg öröm mámorától.

Aludtam s naplóm lapjai, mint a hó, fehé-
rek maradtak.

Felébredtem ma az ébredő földdel.

Megdobbant az alvó földnek szíve, ébred
nagy álmából; a fehér zuzmarát lomb váltja az
ágon, madárdal hangzik a bereknek csendjéből,
s a halvány nap sugar zöld pázsiton játszik.

Felébredt az alvó, s szívem is megdobbant,
hogyan reméljen s — éljen.

Naplómnak lapjai tarkulani fognak; nem
lesz eztán fehér; reménység, szerelem, életkedv
lesz írva mindenik lapjára.

Ma találkoztam vele. Szép volt, mint li-
liom, üde, mint a harmat s egyszerű, mint gyer-
mek — és én látva azt az angyali arcot, ma
ismét néma maradtam.

Féltem, hogy megsértem égi tisztaságát
földi szerelemmel.

Majd holnap. Holnap nem leszek gyenge,
nem némul el ajkam, ha szemébe nézek.

Megmondom majd neki, mennyire imádom,
mennyi idő óta van szívemben képe.

Volt egyszer más is — régen, nagyon régen.
Szegény Fanny, szegény Fanny! mennyire
szeretted, mennyire szerettem.

Te vagy az Istenem, csak te benned bizom,
és ha van más világ s oda visz a végzet, onnan
is eljárom látogatni téged. Ezt mondta ő nékem.

Es én? én semmit sem szóltam . . .
csókjába fult ajkam; szíve hallotta csak szívem
esküvését.

De az a szerelem nem volt olyan égi; bűn
szülötte volt és bűn is tépte széjjel,

Szegény Fannyt a másik világra nem vitte
a végzet, még sem látogat meg.

Szívem esküvését nem hagyta betelni éle-
tem nemtője.

Mult sírjába szállt le mind, mi akkor édes,
mind, ami szívemnek gyönyörrel gazdag volt.

Es utána jött a halál szele s zúgta:
Halj meg! ne legyen lomb, virág ne virul-
jon lelked édenében, fekete bu térjen szived
rejtekebe.

Es meghalt a kéjtől dobogó szív, pusztá
lett az éden, elsárgult a remény szép zöldelő
lombja, elszáradt a virág szinompája, kelyhe
és a pusztaságot fekete leplelvel be vonta a
bunak siréji alakja.

De ma végre eljött az élet tündére s éle-
tet lehelt a sivár pusztaságra.

Feltámadott a szív, hogy örökre éljen és
egy perczet áldozva a régi emlékek megtisztulva
éljen tiszta szerelmének.

Csernay Dániel. (Dolintai).

Holofernes halála

— Elbeszélés. —

Bethuliában magas, lapos tetejű házbán ár-
nyas pálma lugasoktól, susogó bokroktól körül-
véve élt Judit asszony. A legszebb sudaru pál-
mák, a legkaresubb czedrusok az ő kertjében
nőttek; a legjobb illatu jázminok, a legfehérebb
tulipánok is az ő kertjében virultak, de a legpiro-
sabb rózsák is az ő arczán nyitak! Olyan édesen
sehol sem susogott a szél, mint a Judit asszony
kertjében, olyan édesen senki sem beszélt, mint
Judit asszony kívánatos ajka. Bethuliának sok
szép virága volt, sok hó arcu, lunghe keblü,
tenger mély szemü lánya, de valamennyi között
legszebb volt az asszony, a Judit. Tudták ezt
jól sokan, de legjobban tudta az asszony, a
Judit.

Mikor aranyos kocsiján végig ment Bethulia
utczáin, még a pálmák is elébe hajoltak, hogy
a nap meg ne süsse két arca rózsáját, ne ár-
son hóféhér keblének, csillogó szemének.

Volt Juditnak egy vén anyja, ez vigyázott
Judit asszonyra, de ő jól tudta ám, miként kell
kedvében járni az öregnek. Puhá selyemre ül-
tette, drága szöveteket rakott háta mögé, czed-
rus fából kis széket tett lába alá. Csunya öreg
asszony volt, kicsit nagyot is hallott, kicsit vak
is volt, mégis mindent jól hallott és mindent
jól látott. Epen ezért sokat sohajtott, még töb-
bet sirt s Judit asszonynak nem volt bátorsága
megkérdezni, hogy miért sir, hogy miért sóhaj-
t, csak hagyta sírni, sohajtan és mosolyogva nézte
csillogó szemét, két rózsás arczát, holló haját,
hab mellét a tükörben és Judit asszony örült
a maga szépségének. Rózsa vízben fürdött, illa-
tos olajjal öntözte haját, szép is volt Judit asz-
szony, nagyon szép! . . .

Judit asszony háza körül titkosan susogott
a szél. A chorin bokrok összeverték apró ágai-
kat, a pálma melán bólintgatott, a magas roz-
maring hajlongva emelkedett ki a zizegő páfrány
közül. A kert utain a cica susogás suhant végig
s a bukdácsoló hold szeszélyes alakokat rajzolt
a finom, csillogó homok utra.

Az amaryllis bokrok rejtelmesen susogtak,
egy fényes szem pislogott ki lomhán tova kelve
a bokrok sürtjében. Judit asszony lassan jár-
kált a finoman homokozott uton; ruhájának su-
hogása belevegyült a bokrok susogásába. Amint
egy-egy ágat erősebben rezgett meg a szél,
a szép asszony összeresztett.

Ma — susogta — ma eljön, biztosan el.
Ha észreveszik szép Holofernes, lehull szép fejed
s lehull az én szép fejem is. Egy pogány és egy
zsidó nő! Milyen nagyot bámúlna majd Rasch,
az ur szent papja, Rehim, a tudós, Omár a
költő, Belim, a szép bíró. Rasch megátkozna,
Rehim elítélné, Omár gunyverset írna s Belim
a szép bíró leütetné a fejemet, pedig ma még
mindnyájan hűk voltak, mint Bethulia kutyái,
s alázatosak, mint Jeruzsálem koldusai.

A szép Judit hajlóskarú folyondárral befont
lugasához ért és halkan kezdett énekelni egy
szerelemes dalt a koronás költőből. Azután leült
a selyem füvel benőtt gyep-ágyra s vékony fá-
tyolát arczára takarva bámult a lugas apró ré-
sien bekandikáló hold árthatlan arczára. Elaludt.
Hóféher melléről lecsúszott a lepel, két karja
meztelenül függött le a selyem gyep-ágy szé-
lére; olyan volt ez a szép asszony, a mint a
hold be-beszötte vékony ezüst leplelvel, mint a
szent berek tündére, ki azért jár ki ligetéből
éjszaka, hogy ellopja az emberek álmát, esztét.
Judit álmódott. Szép Holofernes látta álmában,
kit a Norah hegyén látott először. Judit akkor
kis leány volt, Holofernes serdülő ifju. Szikem-
nek hívták. Judit kergette az arany szárnyu
lepkéket; virágot szedett, Szikem pedig, az
ábrándos ifju, aranyhalat fogdosott a Karith

kristálytisza vízében. Szikem pogány volt, ő
igaz. Azóta szerették egymást. Ott csókolta meg
először Szikem Juditot. Azt álmodta Judit, hogy
a Norah hegyén, honnan belátni a kis Bethuliát,
egy sátorban lakott Holofernes. Holofernes
lábánál ült s ölébe hajtotta fejét, ő pedig csók-
olta selyem haját, csókolta-csókolta, s mintha
csókjától jéghideg lett volna kedvesének arca,
mintha szeme meredten tekintett volna rá.
Mintha kigyó futott volna végig hideg testével
Judit asszonyon . . . Álmából följélt.

Két fényes szem pillantott rá s gyöngö
kéz simítá végig Judit asszony izó homlokát,
Holofernesé.

Vártam mig felébredt, szép Judit.

Judit asszony nem szólt semmit, csak nya-
kába ugrott, mint egy párducz, Holofernesnek;
két hóféhér karját oda fonta a Holofernes nyaka
köré, márvány keblét oda szorította a keblére
rózsá ajkával két szemét lezárta, azután fejét
odafurta a Holofernes szöke hajába s csókolta,
csókolta úgy, amint álmodta.

A hold már lemenőben volt, a Norah he-
gye megül még fél arca kilátszott, gyenge
szellő rázta a chorin bokrok levelét s a jázmi-
nok apró fejét. Holofernes kibontakozott a Judit
karjai közül s megcsókolta Judit korál ajkát
így szólt:

— Többet nem jövök el. Amely napon a
tüzek kigyulnak a Norah hegyén este, mikor a
hold lemegy, légy a hátulsó kapunál. El ne
feledd, légy ott. Bethulia aztán égni fog. Mi
pedig elmegyünk szép Juditot, asszonyom, ki-
rálynőm.

S Holofernes egy pillanat mulva eltűnt a
susogó bokrok között, még a pálma lombjának
csörrenése se árulta el, merre ment, még a
selyem fü se hajtotta meg derekát, hová lépett.

Judit asszony álmodozva sietett az arany
homokos uton s úgy érezte, hogy nagyon fél.
Egy-egy ostoba kíváncsi bokor meg-megkapta
lengő fátyolát . . . összeresztett, mintha az apró
bogárkák imbolygó fénye egy-egy szem volna:
Rasch, a papé, Rehim, a tudós, Omár a költő,
Belim, a szép bíró. Judit asszony érezte, mi-
ként hagyja el a vér arczát s milyen erősen
dobog a szíve. A gyenge fátyolát összébb vonta
reszkető kebelén s szemét eltakarva futni kez-
dett . . . Egy kéz érintette Judit asszony
vállát. Judit asszony ereiben megfagyott a vér,
felsikoltott.

— Ne félj, ne ijedj meg szép asszonyom
én vagyok Rasch, az ur papja. Kertedben olyan
jól esett imádkozni. Imában megzavart a szellő
erős fuvalma s én figyelmes lettem, mert ilyen-
kor az ur szokott szállani és az ur szava he-
lyett, más susogó hangját hallottam s ez a szó
pogányé, az ellenségé volt; . . . szép asszony
vétkéztél az ur törvénye ellen!

— Én vagyok Rehim, a tudós; illatos
kertedben olyan jól esett nézni a csillagok fu-
tását! . . .

— Én vagyok Omár a költő; chorin bok-
raidnak, pálmáidnak susogását hallgattam, bo-
csáss meg! . . .

— Én vagyok Belim bíró, házad fölött
örködtem.

Itt vagyunk valamennyien.

Judit asszony egy szót se tudott szólni,
csak állott, mint a szobor.

. . . Megesaltad az Istent — szólt Rasch
az ur szent papja . . .

. . . Összetörted szerelmes lantomat szép
asszonyom — szólt Omár a költő . . .

. . . Megtörted az igazak törvényét —
szólt Belim a szép bíró . . .

Csak Rehim a tudós, nem szólt semmit,
hanem gondolkozva nézte az asszonyt, aki, mint
a szobor némán, mozdulatlan állt.

. . . Megesaltál valamennyiünket, kiáltottak
valamennyien — s úgy látszott, hogy ez a leg-
nagyobb, mit fajlalnak!

— Holnap a nép előtt átkozlak meg . . .

— Egy szép versben kigunyollak . . .

— Én meg elítéllek, csak a fejedet, csak
a fejedet . . . szép asszony!

Judit asszony csak állt; a gyenge fátyolt
eleresztette keze. A szél ellebentve egy chorin
hajlongó indájára dobta.

Az asszony állott; márvány válla, keble
fehérebb volt arczánál . . . Nagyon szép volt
. . . valamennyien ránéztek.

— Még van mentség — szolt Rehim, a tudós.

— Csak mi tudjuk — susogá Omár, a költő.

— Még nem mondtam ítéletet — hebegte mosolyogva Belim, a szép bíró.

Megfázol, menjünk házadba. S elmentek. Judit asszony csak itt ébredt fel s felébredt benne az asszony is.

— Hogy mertek ide jönni utánam leselkedni — kiáltott élesen s rózsás ajka lángot látszott lehelni.

Egyik se mert felnézni.
— Hogy mertetek idejönni! . . . gyávák, négyen egy ellen, miért nem öltetek meg!?

— Te szép asszonyom? — szolt alázatosan Rehim a tudós, — hová lettél volna? Szép Holofernes sem hozzánk nem jött, sem amariliis bokraid susogását hallani, sem kis Bethuliai megnézni; magas a Norah hegye leláthat onnan.

— Ne haragudj szép asszony! — szolt Omár, az ábrándos költő.

S az asszony nem haragudott: simán és édeskésen beszélt, okosan és bánatosan nézett . . . szép szeméből bőven hullott a könnyű hófehér keblére.

— Segítsünk az asszonyon — szólalt meg az ur szent papja.

— Segítsünk, de okosan, — susogá Rehim a tudós.

Egy percz és meg volt a jó tanács.

— Holnap elmegy szép Holoferneshez . . . csak a feje kell, csak a feje, susogták valamenynyien. Veled megy Rohasis, ő vigyáz rád asszony! . . . szép szemed van, rózsás ajkad . . . ez a te dolgod, a többi a Rohasé . . . csak a vezér feje kell . . . megígéred Jehovának is, hogy így teszel Mindnyájan mosolyogtak, csak Judit asszony nem.

— Senki sem tudja meg! És Judit asszony is mosolygott, mosolygott és azt mondta: jól van! . . .

... Közbe-közbe nagyokat süvöltött a szél átfújva a gyenge sátoron.

Holofernes fázni kezdett; közelebb húzódott Judithoz. Átkarolta karesu derekát, ajkát oda értette a szép asszony ajkához, azután a boros kupához. Minden ivás után megcsókolta az asszonyt és mindig szomjasabb és szomjasabb és . . . ivott mint a homok.

Mikor már olyan volt, mint az ázott rongy, felkelt s mámorban uszó szemekkel kiáltott. Egészségedre szép Judit és a holnap öröme . . . Bethulia ég . . . Haza viszlek asszony arany-kocsin, mindennemű tied lesz, száz szolgál hever majd lábaddnál és mindeniknél legalázatosabb szolgál én! . . . Szép szemed van asszony . . . igazán szeretsz! hiszek neked . . . Judit ölelj meg, csókolj meg, holnap Bethulia ég . . . nagyon fehér a kebled, tüzes a szemed, csábos a karod, . . . kívánatos a derekad . . . megörülök . . . Judit kiszivom a lelked.

És aztán minden csendes lett. A végzetlen csendes éjszaka ölelte körül Holofernes táborát, rá terítve enyhe fátolát. Sötét, mozdulatlan tömegekben feküdtek a hosszú dsidájú pogányharcosok tüzes lovaik mellett, melyek karesu pálmá-fákhoz voltak kötve; a puha fűben kerek pajzsos gyalogosok a sicomose bokrok alatt.

Csak néha-néha kiáltott egy ör rekedt, álmos hangon. Holofernes sátora mellett nyugodtan aludott az ör; az édes susogás elaltatta. Mosolyogva álmódott a szép zsidó asszony karesu derekáról, csillogó szeméről . . .

A fényes csillag már ott tündöklött Bethulia halmái felett, gyenge szél ingatta a pálmá-fákat s halk hangon kezdett dudolni a plátan bokrok széles levele között.

Mindenki aludott . . . Egy árnyék suhant ki a vezér sátorából, átlépve az örön, ki még mindig mosolyogva álmódott a szép zsidó asszonyról. Nesztelenül, mint álomkép, suhant el az alvó harcoshoz felett; a szél meg-meglebben-tette ruháját . . . Rohas volt széles, ripacos arczával. Juditot vitte s a Judit ölében szép Holofernes fejét! . . .

... Az utolsó ítélet trombitájára ébredtek fel a pogányok, a Bethuliaiak jöttek, velük az ur és Judit asszony! Az ör, ki mosolyogva álmódott, mint a villám ugrott fel s rohant ura sátorába . . . ott teküdt, csak a feje hiányzott, s ez volt a baj, mert szive a feje nélkül nem ért semmit! . . .

... És azután vigadtak Bethuliában. A lányok lengő fehér ruhába öltöztek, fejükre korszort kötöttek; apró gyerekek hosszú sipokat fujtak s az utcákat virággal hinték be. Minden házból, vendégség volt. S ez mind Judit, a szép Judit tiszteletére.

Rasch, az ur szent papja az ur templómban, hol csak igazat mondanak, dicsőíté az egész nép előtt — és elfeledett az urnak dicsőretet mondani! Omár, az ábrándos költő, virágos költeményben magasztalta. Belim a szép bíró, a tanácsházban magasztalá, s az okos öregek, a törvény s élet bölcssei, mindnyájan utána mondták: ez mentett meg, ő, az erényes Judit! a fiatalok rózsás diadal kocsin hordták Judit asszonyt és teljes volt az ő dicsősége, mint Dávidé, az igaz, a bátor Dávidé! csak Belim a tudós, (meg talán Rohas, a csunya), nem szolt semmit, csak ő járt lehajtott fővel, komoran, s Rehimet bolondnak tartották, mert nem vigadott!

Judit asszony volt a legvigabb, ő volt a legszebb, ő nevetett a legtöbbet, ő mulatott a legjobban, az ő háza volt a legzajosabb. Már csendes lett Bethulia, csak Judit asszonyt mulattak még; ott voltak Rasch az ur szent papja, Rehim a tudós, Omár a költő, Belim a szép bíró.

— Ez az asszony nem szerette soha azt a pogányt — szolt Omár a költő. S Rasch és Rehim elhitték és ragyogott a szemük, csak Belim a tudós nem hitte, csak az ő szeme nem ragyogott.

Minden csendes lett, csak a pálmá-fák hajlongtak némán, s a szél susogott altató dalt az elesett pogányok felett. Hol a vezérsátra állott egy hosszú pózna van s rajta szép Holofernes feje.

Lengő fátolban egy asszony tépte ott haját, szaggatta kebeléről ruháját és simogatta a hosszú, véres, szőke hajt. Sirt, sirt keservesen, sirása tompán zokogott végig a csendes éjszaka. Sirt és könyűje oda hullott a vezérnek fehér merev arczára . . .

... Reggelre már nem volt a póznán szép Holofernes feje.

Ruik László.

A pompéji rózsza.

Vacanó után olaszból:

— Fekete H

I.

79 évvel Krisztus után.

A kö terraszról széles lépcsők vezetnek le a tenger felé. Óriási rózsabokrok diszítik két oldalát; aranvnarancsok pillantgatnak ki a sűrű sötét zöld lomb között, mely árnyékot vet a terraszra. A levegő telve van édes illattal.

Egy tizenkét éves leányka fekszik egy virágokkal átszótt szőnyegen; fehér ruha fedí a gyengéd fehér tagokat; a szőke hajfürtök kék szalaggal vannak felkötve; kis lábait bíbor-piros szalaggal diszített szandálok takarják be. Ábrándos merengőn nézi a szelidített galambokat, melyek körülötte repdesnek, s felszedegetik a kenyérmorzsákat melyeket a gyermek számukra hint. Az ég feleltelen; a nap ragyog, mély csend uralkodik. Boldog, mosolygó gyermek, körülvéve a természet gyönyörűségével: mennyi boldogság, mennyi gazdagság mennyi élet-öröm áll még előtted? . . . Egy rózsát felemel ajkaihoz és megcsókolja.

— Egy órával később a tűzhányó kitörése maga alá temette a terraszt, a rózsáikat, a galambokat, s a mosolygó gyermek jövőjét.

II.

Tizenhét század mulva.

Verőfényes nap nyugodott ismét Pompeji felett. De nem a hajdani pompéji Pompeji felett, hanem a mai romhalmon. Néhány ntató áll egy ujon felfedezett akna előtt, melynek belsejében a munkások még szorgalmasan ástak és kutattak. Az utazó társaságban voltak: Gróf Lucarri, egy vig, öreg őszhaju tábornok, az ő fiatal szőke, leánydad felesége — Gina; annak vörös orru, nagy fogu angol társalgónője és egy szép sötétszemű déli aiaku férfi.

Most épen egy megható tárgyat visznek fel azon ház terraszára, a hol a társaság áll. Ez egy hamuval és földdel borított fiatal leány teste. Különös érzelme fogta el a nézők szívét, mikor ezen gyermekek alakot látták, mely századok után ismét napfényre került. A fiatal férfi, — Gróf Carmelo, — egy göröngyöt emelt föl, mely a gyermek mellett találtatott; aztán a mellette álló fiatal grófnénak nyujtva, kérdé: „Mi lehet ez?”

— „Virágot, még pedig rózsát ismerek fel benne, — volt a felelet. A fiatal gróf mélyebben hajolt a kérdéses tárgy felé, a grófné kezét, mely a virágot tartá megfogta s fojtott hangon mondá: „Ezen virág különös intés ránk nézve, hogy élni és élvezni kell, mig időnk van.” Inkább arra intés, — viszonzá halkan a grófné, — hogy az égnei kell élni, nem pedig a muló percznek, mely oly hamar válhatik hamvadékká . . .

Laccari Gina feláldozta ifjúságát a gyermeki szeretetnek. Egyedüli öröme volt ő-s-nemes, de elszegényedett szüleinek, s ezek jóléteért vonakodás nélkül ment férjhez az öreg, gazdag tábornok Laccari grófhhoz. Szive szabad és gyermekies, férjének inkább szelid, jókedvű leánya, mint felesége volt, a ki az ő életét felvidította. Hányszor mondta az öreg tábornok fiatal neje haját gyöngéden simogatva: „Szerencsét fog neked hozni, hogy te engem oly boldoggá tész.”

Legtöbb időt töltöttek Monterasoi kastélyukban. Társaságuk két személyből állott. A tábornok egy távoli rokona Bauer gyógyszerész, s a grófné angol társalgónője, Miss Burton volt velük. Bauer Cugina igen csinos fiatal ember volt, göndör fekete hajjal, sötét csillogó szemekkel, kis bajusszal és tiszta creol arcbőrrel.

A Montmorosai kastélyhoz legközelebb eső urilak kihaltak látszott. Úra Maufraderics Carmelo gróf katona tiszt volt, s ritkán tartozkodott birtokán. Egy szép napon azonban váratlanul megérkezett, s kijelenté, hogy elhagyta a katonaságot s visszavonul szép birtokára. Gróf Carmelo minta képe volt az ifjúság és jó egészségnek, szemei fénylettek az élet örömeitől. A szomszédoknál látogatást tett; először csak pusztá udvariasságból. Később csatlakozott a vigkedélyű gyógyszerészhez, ki kedves modora és jósága által mindenkit, ki közelében élt, megtudott nyerni.

Idővel az öreg tábornok is közeledett Carmelo grófhhoz és elmesélte neki régi katonai kalandjait. Mindenekfelett azonban Carmelo szívébe azon varázshatalom lopódzott be, mely a fiatal grófnét körülvette. Ő oly gyöngéd és szilárd, oly művelt és természetes volt, hogy Carmelo ideálját találta fel benne. Erezte, hogy szive eddig érintetlen volt. Eddig csak érzéki világa ittasodott meg; gyakran volt szerelmes, s újra az lett . . . Ha tudta volna, hogy ez új érzelem szenvedélybe fog átmenni, menekülni igyekezett volna. De ily tragédiának előjátéka rendszeren vig . . .

Együtt tettek kirándulást Pompéjibe, Nápolyba s a tengerre. Ott a magas rózsabokrok alatt, a hol az életet úgy élvezik, mint a tüzes bort, a hol a levegő oly lágy és illatos, a hol az éjjei andalító, mint a dal: ott kiaradt Carmelo szíve. És Gina szíve?!

Azt összeszorult félelem töltötte be, mintha nagy vihar közelednék. Egyszerre csak villám cikázott át lelkén, ő is felébredt és látta a veszedelmet. Ő is szeretett . . .

Igy érkeztek Pompéjbe és átkutatták a régi sírvárost. Így álltak azon helyen, a hol a leány-mumiát látták és a hol Carmelo a grófnénak a rózsát átnyujtotta.

Mily különböző érzelmeket ébresztett fel e hamuval fedett rózsza lelkükben?! „Egy perczet sem kell elmulasztani, sugta a rózsza Carmelónak. „A legközelebbi percz eltemetheti életünket és mi Isten előtt állunk,“ mondá a rózsza Ginának . . .

És mikor visszatértek „Stellad'oro“ hotelbe s a terrazon az öreg tábornok déli nyugvást tartott, Carmelo a grófnéval egyedül maradt a mellékszobában, megfogta kezét és fátolozott hangon szolt: „Nem tudok tovább hallgatni. Engedje bevallanunk, hogy régóta értjük egymást. Ne féljünk hangot adni annak, a mit érezünk.

Gina elsápadt, majd felemelkedett. Ugy állott előtte, oly tisztán, oly fehéren, mint a hegyi hó. De hangja tompa volt és alig hallható, mikor felelt: Félre ismert engem gróf ur, és elfelejti barátját, férjemet.

Félre ismertem volna kegyedet?

Igen, ugy mint én önt.

Tehát az, a mi tekintetében fénylett, a mi mosolygásában beszélt, az mind csak szokás, vagy játék volt?

Őn álmodik, mondá büszkén a grófné. Ha komolyan beszélt sajnálom önt, ha tréfált, akkor megvetem.

Szeme nyugodtan, nyiltan nézett Carmelora, aztán elhagyta a szobát.

Carmelo mereven, zavartan nézett utána, mintha lelke elveszítette volna minden erőségét. Nagyon sápadt lett. „Most engem kigunyolhat — mormogotta, — ha meg nem előzöm, gunyját nem tudnám eltérni.“ Es megelőzte, mindenben a régi maradt. Ugy látszott mint hogy ha semmi se történt volna. Oly nyilt, oly nyugodt volt tekintete, oly hangos nevetése, oly vig az egész lénye . . . Csak egy szigorú figyelő vehette volna észre, hogy ezen viselkedés nem volt természetes. Gina követte példáját, s mélyen sebzett szívébe rejtette el titkát.

Carmelo szívében új kin támadt: a nőt iránt való tisztelet, tisztelet ezen nő iránt. És ezen érzelem átszellemítette a fiatal tiszt szenvedé-

lvát s megteremtette a valódi mély szerelmet. Cs minél jobban igyekezett ezen legyőzhetetlen igazi érzelmet elérteni, annál hatalmasabb lett az, s nem engedte őt nyugodni. Cél nélkül, reménytelenül, hontalanul érezte magát. És külseje — a sápadt arc, a sötét, fáradt tekintet visszatükrözött elkínzott senyvedő lelkének átvaltozását. Egy utolsó reménybe kapaszkodott, hogy az aggastyán nem mindig lesz utjában, hogy öreg és gyenge, hogy a grófné nem sokára szabad lesz és akkor az ő szíve is beszélhet, s akkor az övé lehetne az ő boldogsága nyugodt lélekkel lelkiismeretfurdalás nélkül, teljes erény értékében.

De hogy ezen remény igazi vigasztalásképpen szolgáljon, bizonyos biztosítéka van szükségére. Még Nápolyban tartózkodtak.

A Hotel kertjében Mirtusz bokrokkal körülvett hely volt, hol Tassonak mellszobra állott. Ez a hely hűvös és csendes volt.

Egy márványpad állott itt, melyen Gina a reggeli órákban olvasni szokott. Ide jött utána Carmelo. Sápadtan és izgattan támaszkodott a mellszoborhoz és félve, tartózkodón beszélt, mert érezte, hogy ezen óra egész élete felett döntő lesz . . .

. . . De ha ön egykor szabad leszen, — kérde — nem fogja akkor hű, alázatos szerelmemet visszautasítani, megvetni? . . .

— Vissza! akkor is! . . . felelt a grófné — tiszta, szilárd hangon; de arca halálsápadt lett.

Tehat soha, soha? . . . susogta Carmelo rekedten, egész életem függ feleletétől, ne feleljen mindjárt; gondolja meg a mit mondani fog?!

Soha, soha! . . . felelt Luccari grófné, s e szavakkal felkelt s indulni akart.

Isten önnel! lehelte Carmelo gróf.

Még egyszer találkozott tekintetük és szólanul elváltak.

Mikor Gina a szobájába ért, összeroskadt. Tehettem-e mást? zokogott halkán. Szabad volt-e mást tennem? Mondhattam volna-e neki, hogy szeretem? Adhattam-e reményt az által, hogy férjem halálára várjon? . . . Oh ezen vigasztalás utálatosabb lett volna, mint a legnagyobb bűn. Most pedig vége, — vége, örökre! És ez jól van így . . . de legjobb volna — a halál.

Carmelo gróf hirtelen elutazott. Azt adta okul, hogy fontos levelet kapott, melyek honlétét kívánják. Bucsuzása rövid és kimért volt. A tábornok unokafivérének szintén vissza kellett térni Rómába. Mikor ide érkeztek s válniok kelle, Carmelo gróftól azon vágy kapta meg, hogy szeretett, egészségesen gondolkodó, férfias szívbarátját bele engedje tekinteni ama örvénybe, melynek mélységébe összetört boldogsága omlt.

„Mielőtt hosszabb időre eltűnök. — mondá — be kell vallanom, hogy beteg vagyok. Titeket gyógyászokat, ugyanis minden pathológiai tünetem érdek. Az én betegségem gyógyíthatatlan és szereteik között nincsen ellene r. Szeretem Luccari Gina grófnőt, ő pedig megvet engem, s eldob reménytelenül. Azután tovább utazott cél nélkül. Carmelo gróf határozott sorsa felett. A halál, a megsemmisülés állott szilárdul akarataiban. De az öngyilkosság, melyet az újságokban tárgyalhatnak, vissza tett büszke lelkének. Más eszközök is vannak, melyek a megsemmisülésre vezetnek . . .

Először Párisba ment! Itt bele rohant a feslett élet posványába! A „poudre de riz“ abszinth, essbouquet és a bűnök száz neméből egyvelgesített életbe, mely a modern Zola irodalomban találja kifejezéseit. A hol a naturalismus legörültebben dühöngött, ott legjobban érezte magát. A zöld asztal mellett felízgató éjek; a frakkhordó czinkosok barlangjai; a bálók, nő és férfi karikatúrákkal; a kávéházak, a hol nevetve kínálnak erkölcsi mérget: az volt a Lethe, melyben elmerült. Erős természete sokáig dacolt ezen önmegsemmisítésre törő élet következményeivel, míg végre komolyan megbetegedett. A virágzó deli férfiből megörnyedt saját magának árnyékképe vált. És az a cikázó eleven szelieme is lassanként megbénult, így tért vissza szülőhelyére.

Luccari gróf meghalt. Özvegye társalkodónőjével néha Monterasson, néha Rómában tartózkodott. Unokafivére, Bauer lett tanácsadója és ügyvezetője. Carmelo gróf viszontlátta és üdvözölte. Gina felé nyújtotta kissé remegő kezét. Mit is tudott volna mondani annak, a ki testben, lélekben összetörve állott előtte? . . . Nem kérdezett tőle semmit. Mit tudott volna reményleni attól, — a ki már maga sem reménylett — semmit . . .

És mégis érezte, hogy azon szerelem, mely oly hosszú időn át el volt fojtva, most jogát követeli.

A gróf az udvariasságnak kívánva eleget

tenni, mint jó szomszéd meglátogatta Gina grófnét Monterasson. A parkban találta fel. Együtt sétáltak a fehér homokos uton, magas, virágzó jaszmin bokrok között. És csevegtek s filosofáltak mindenről. „Ha az ifjuság szikrája bennünk elhervad, — mondá Carmelo gróf — és az örömtelen évek jönnek világosság és öröm nélkül, — ha visszatekintünk az elmúlt szép álmokra, melyeket elveszítettünk: akkor vigasztalásunk az azon érzésben, hogy semmi se köt ezen léha földi élethez. Szabad vagy, — szabad, — tönkre mehatsz, meghalhatsz, anélkül, hogy kötelességed volna más lényért az élet terhét elviselni.

Őn rágalmozza a házasságot, mondá a grófné felidulva.

Rágalmozom, mert reám nézve egy Cherub volt lángpalossal, mely a paradicsomba való belépésem akadályozta. Így elnyomorodtam a bejárat előtt. Mi vált belőlem? Rom, torzkép. Értéktelen váz, de engedjen meg a miért oly szomorú dolgokról beszélek, hogy ön összeressen, mint Mihály arkangyal, midőn az általa megölt sárkány még egyszer verdes szárnyaival . . .

Őn úgy beszél, mintha az élettől nem várna többé örömet! Az öröm, — az élet? . . . Késő az már! — Testem beteg, — és lelkem — Oh grófné — a lelkem? . . . Oly nők előtt borultam térdre, kik lelkemet undorral töltötték el; kalandorokkal, feslett életű emberekkel barátkoztam. Hol van büszkeségem, hol van fedhetlen becsület — érzésem? . . . Nem szeretek többé semmit, — senkit, — mert engem sem tud szeretni — senki.

A grófné hirtelen, mint egy gyors határozattal kezét nyujtá Carmelonak, szelíden, szeretettel tekintve reá, szolt: Igaz, ön igen beteg, kedves jó barátom. De a szomszédoknak meg van azon joguk, hogy egymás jólétéről gondoskodjanak. Igénybe veszem e jogot nem csak mint szomszédnő, hanem ugyanis mint régi barát-nője. Tudom, hogy egykor, — régen, — igen megsértettem, — akkor nem tehettem mást. Most jogomban áll azt jóvá tenni . . . Követelmem lehet, hogy — éljen. És miért? kérde őm. Oh, sok, — sok ok miatt: A jóért a mit tehet ön segítheti a betegeket, felnevelheti az árvaakat; letörölheti az inség könnyeit . . . Az embernek nemcsak jogai, hanem kötelességei is vannak! . . . És önnök élnie kell!

Vannak csodák a földön, mert a föld maga is egy csoda

Gróf Carmelo ismét akart élni. Franciaországba ment Lourdesba. Milyen változások ment ott át, ki tudná megmondani? Testileg gyenge maradt, de lelke megerősödött. A forrásban megtisztult minden salaktól. Ujra felvette az élet kötelességét, s megtanulta a lemondás nagy titkát. Tanult megnyugodni sorában, az ajtatosság ama légkörében, hol oly sok szegény, elfáradt, nyomorult és kétségbeesett beteg és üldözött nyugalmat, békét és vigasztalást talál. És mivel a lélek békeje a testnek legjobb orvosa: testileg is erősebb, egészségesebb lön. Vajjon mi műveli eme csodákat? A forrás, vagy a szeretet?; a természet, vagy a hit? . . . Mind az urtól jönnek!

Egészsége visszatérével újra felébredt benne a vágy a boldogság után — Gina után. De legyőzte azt, így gondolkozva: Magamért nyertem volna vissza egészségemet? Nem, szegény felebarátaimért. Gina engem nem szeret. Hisz ő őszintén nyilatkozott, hogy sohasem tudna engem szeretni. De megszánt, s azt mondta, hogy a jóért kell élnem! . . .

Alapítványt tett egy Lourdesban építendő kórházra, szegények részére, nagy pénzüsszeget küldött haza, egy, a saját birtokán felállítandó árva házra.

Egy napon levelet kapott Bauer barátjától. Dícsérte jótékonyágát, a mit szenvedő felebarátjaival tesz; de hozzá tette, hogy: „ki tudja nem fogod-e megbánni mostani terveidet, s nem vágyod-e majd vissza a világba, miután egészségedet újra teljesen visszanyeréd? Ne csodálkozzál ezen bizalmatlanságomon, én igen praktikus lettem, mert igen boldog vagyok. A legszébb, a legkedvesebb lény, szeretett unokanővérem, Gina a menyasszonyom.”

Az esti pir bearanyozta a hegyeket. Carmelo a Lourdesi kórház kertjébe ment, mely este felé elhagyott szokott lenni. Ugy érezte ott magát, mint egy magányos szigeten, mely a világból egy fájdalom-tenger által záratott volna el. A park végén folyik a híres forrás, mely magába rejti a gyógyanyagot. A forrás mellett áll Szűz-Mária szobra, lábainál rózsák nyílnak. Itt megállott Carmelo és sokáig nézett, a forrásba. Teste ismét telegyenesedett, lelke ismét egészséges lett — de megint meghajolt, mint egy bokor nagy vihar után . . . Be-nyult tárczájába, kivett onnan egy elhervadt rózsát, hosszasan nézett reá, ajkai mozogtak, mintha imádkoznék; majd ajkaihoz szorította

— — hosszasan . . . aztán bele dobta a forrásba, melynek fodrai elvitték magukkal, „Carmelo!” mondá egy hang. Gina grófné állott mellette. Őn csodálkozik, hogy engem itt lát? Egy régi, kedves barátot akartam viszontlátni . . . Őnt gróf. És most itt áll hallgatagul, a helyett, hogy engem üdvözölne? . . . Mire gondolt? . . . Carmelo felocsudott tompultságából.

Mire gondoltam? Pompéjire! A szegény, eltemetett leány rózsájára. Aztán gondoltam a Tasso mészobrára a nápolyi vendéglő kertjében, mely mellett nekem azt mondta, hogy: soha

Azt Gróf Luccariné mondta s azt neki kellett mondania. Carmelo meglepetve nézett a grófnéra. Aztán nyugodtan felelt. Most is gróf Luccariné áll előttem. Egy hű ember biztonnyal úgy magyarázta volna szavait, hogy ön ezzel azt akarta mondani, hogy most minden más. De én nem vagyok többé hiú. Tudom, hogy ön barátomnak menyasszonya, és vigyázok, hogy ne értem félre ismét. Elértem azt, hála a rózsáknak, melyek itt, az égikirálynő lábainál nyílnak, hogy tudok örülni a másik boldogságnak . . . és ha most elválnék egymástól . . .

Soha, soha! kiáltott fel Gina, könyező szemekkel, karolva át Carmelot.

És Te igazán azt hitted, hogy én ezen hölgynek völgegye vagyok, barátom? — kérdezte nevetve Bauer, — ki a forrás melletti bokorból lépett elő.

Carmelo felriadt; de Gina karjai tartották. Drágám, — mondá Gina gyöngédén, — első találkozásunk percre ota szerettelek. Eljöttem utánad ide, nem vesztélek el szemem előtt. Az utolsó a mit láttam az volt, hogy a rózsát, a mi szerelmünknek rózsáját a te új életet forrásba dobta! Lemondasz e még egyszer rólam?!

Carmelo zavartan nézett reá és rezgő rekedt hangon felelt: Igen, lemondok rólad, szeretett Gina. A Pompéji rózsza megismerttetett kötelességemmel: egy beszenyezett férfinak nem szabad tégedet bírni.

Még akkor sem, kiáltott Gina, ha én önt jobbnak tartom mint mind a többieket; ha én egyedül önben találok boldogságot?! . . . A Pompéji rózsza ma más nyelvein szól hozzám s azt mondja, hogy: legyetek boldogok! Az ég azt nem tiltja, hogy ha vétek nélkül tehetjük, ne egyesüljünk ama férfival, kinek oldala mellett szívünk azt sugja: Ez a te urad!

Carmelo álmódni vélt . . . Szív a szíven pihent . . . A rózsák, melyek Maria lábainál nyíltak az esti szellő alatt hajtogatták lábainkat, mintha susognák: teljesedés! . . . teljesedés! . . . A virágok olyanok mint a tükör: illatuk visszahelik lelkünk gondolatait. Boldog az, a kinek üdítő illatot lehetnek.

GONDOLSZ-E NÉHA . . .

Gondolsz-e néha rám én édes kedvesem?
Látod-e álmodban, látod-e szellemem?
S ha kérdés mért jött el, hallod-e mit felel?
„Szeretlek én téged egyetlen mindenem!”

Ha bánat tölti be tán néha szívedet,
Ha könnyekkel telik meg bájos két szemed;
S ajkadról a mosoly eivonul csendesen:
Gondold el „szeretlek egyetlen mindenem!”

Kern Jolán.

Mikor a tavasz feltámad.

Irta: Baltay Irma.

Kigyult a napfénye, a föld szíve megdobbant, haraszt zöldül, ezer virág fakad ki földjéből s őz fején a bércznek zöld fa lombja diszlik.

Hogyné! mikor itt a feltámadás napja!
(Mi is csak azt várjuk, s nincs is abban kétség, hogy jön egyszer egy nap, mikorra eloszlik az éjnek sötéte s derül a szív titka . . .)

Zug, harsog a harang, zug, cseng olyan hívón oda, hol látjuk a feltámadás képét.

És a természetnek harangjai is szólnak.

A kedves hóvirág üde csengettyűje a legszébb ünnepet, a tavaszt hirdeti.

Oh! milyen szép is e paradicsomtájék zöldelő szép bársony üde szőnyegével.

Milyen szép a reggel illatos viránya a nagy természetnek ártatlan gyönyörét hűen jelképezve.

Ilyenkor szoktam én sietni a zöldbe, hogy éldeljem ott a tavaszunk pompáját, a tavaszvirágok illatdus balsamát.

És az üde lég, az illatos virány közt azt hiszem, tul vagyok a föld röghatárán, azt hiszem, az élet boldog nemtője jött homlokra csókolni.

Felhágok a bércznek sziklatetejére s onnan tekintve le a völgy szűk ölébe, elfeledem

azt, hogy emberek közt élek, elfeledem, ha tán nem ért meg rokon szív, mert megérti ott a fájdalomat a viránydus természet s balzsamot csepegtet a sajgó sebre.

Majd ismét leszállok a völgy szűk ölébe, mikor elem táru a haldokló napnak bíbor színű fénye, a csodás napalkony szivárványként át meg át ragyogva a sötét falomban

Es megragad egy hang, kis tilinkója szól a pásztorfiúnak. Olyan édesen szól, oly bájosan sir fel, hisz nem messze tőle piczi báránkját édelgeti, becézgeti a pásztorleányka.

Ő neki szól e dal, mely ártatlan szívből kelve szállva tova az enyhe szellő szárnyán a lányka szívébe.

S a lányka megérti, elhagyja bárányát, felkeresni indul azt, kitől a hang jó, hogy megteljen a szív az égi gyönyörrel.

En meg halk léptekkel, elhaladok gyorsan, hogy meg ne zavarjam az ártatlan lelkek ártatlan gyönyörét.

Ajkamon, szivemben felrebeg a sóhaj: „mily nagyon boldogok, milyen boldogok ők!”

Es haladok tovább. Már hallom a mélyben cseregdedő patak édes suttogását, mintha önmagával beszélgetve, mint a játszadozó gyermek kicsi magányában.

Magasan feletem a kéklő szép égen felragyog lassankint, egyik a másika után, mint ezernyi lámpa, a ragyogó csillag anyai miriádja.

Es most az est színjátéka megkezdődött. Feltem a lámpák mind, de mind felgyultak, bájdalát elkezdte az alkony dalnoka szerelmet dalolva, szerelmért sirva.

Es én ugy hallgattam, ugy-ugy elmereng-eget, földet kérdve, kutatva az égnek millió csillaga közt választ e kérdésre: „Feltámad-e a szív a feltámadással, feltámad-e ott is szerelemre kelve?”

Szegény Anca.

Ugy tudta szeretni, ugy tudta imádni azt a fiut s mégis? Elbukott, de csak a világléletről! Miért? Mert nagyon szeretett. Szegény leány, szegény Anca!

Nincs már a parti fülemüléknek versenytársuk; nincs a mező galambjainak hü ápolójuk.

Elment . . . eitűnt, mint egy szép álomkép. Ott viszi a hullámzó Tisza a habján, ott altatja, ott ringatja. Csak a fülemülék éneke hallatszik hozzá, meg egy kis hullámcsacsogás, s egyéb . . . semmi.

Pedig milyen pirosak voltak a most oly halavány ajkak még csak tegnap is. A sötét firtökökkel most a hullám játszik; s a Diana fő, mely tegnap az Andris keblén pihent, most a hullám martaléka. . . .

Lassú altatódalát öndol hozzá a szellő, s lassan ringatják a hullámok tovább . . tovább . .

* * *

Anca szegény révész-leány volt. Fekete szemmel, fekete hajjal s piros ajkkal, mely oly bájosan tudott mosolyogni a Göndör Andris férfias arcára; olyan kedvesen tudta mondani: „Szeretlek”, hogy Andrisnak le kellett a piros ajkakat zárni egy-egy csókkal s magát jutalmazni egy forró öleléssel.

Gyere el hozzám feleségül Anca, látod szegény öreg apádat is majd ápolnánk mi otthon kettecskén. Olyan szépen élnénk, hogy még az ég madarai is megirigyelnék.

— Nem igen tudnék én ott dolgozni Andris, a hol te vagy. Nem csinálnék én ott egyebet, mint a te szemeid néznék, meg a te szavaidat lesném. Meg azután az apáink is ellenzik tudod azt, hogy a feleséged legyek.

— Majd csak engednek ők is valamit, édes! Meg ha éppen nem akarnak, hát akkor elme gyünk innen ugye messze s élünk egymásnak boldogan?

— Nem lennénk mi akkor boldogok Andris, ha nem kísérne frigyünket az apai áldás; nyomorúsá gvolna az, hogy megumád, te is, én is.

— Nem azt. A hol te vagy ott nekem minden öröm. Még azt is elfelejtem, hogy apám ellenzi szerelmünket. Csak a te szemed van előttem, csak a te képed van a szivembe vésvé.

. . . S ülnek ott a Tisza partján némán . . . szótlanul. Ki tudja, hogy merre járnak gondolataik.

Anca a fodros vizre tekint, majd szomoró arccal néz Andrisra.

. . . Ugyan nem egyet gondoltak-e?

. . . Ugyan nem a Tiszára-e?

Szegény Andris, szegény Anca! Feljön a hold s méla sugaraival még halványabbá teszi a lány máskor oly vig arcát; a legény szemébe a dacot, majd a hő szerelmet világítja meg.

Szeretik egymást forrón . . . s mégis . . .

— Andris te! jobb volna talán nekünk ott lenn a Tisza fenekén, mint itt fenn ezen a földön . . . jobb volna ugy-e . . . ugy-e . . . ?

A legény erre csak egy hosszú sóhajjal felel s még szorosabban öleli magához kedvesét. Féli. Ugyan mitől . . . ?

Attól a hullámzó folyamtól, annak is vannak kedvesei: sok leányt tett az már boldoggá . . . örökre.

Es ők merengnek tovább.

S míg az égboltozaton egymásután tűnnek fel a ragyogó csillagok, a két szerető kebelben halványulnak a remény utolsó sugárai.

. . . Elválnak . . . A legény megy a faluba; a leány a kicsiny csendes hajlékba. Eszökbe jut, hogy mily boldogok lennének ott a kicsiny révházban az ő végtelen nagy szerelmökkel.

Szegény fiu . . . szegény leány!

* * *

Midőn Anca a csendes kis konyhába belépett, atyja nem fogadta ugy, mint rendszeren szokta, hanem durván kifakadt ellene.

— No! kész-e már a vacsora? Ugye nem.

De tetszik a dolog helyett szerelmeteskedni s nem az öreg, fáradt apára gondolni, a ki téged gondozott s öreg napjaira így megkeserítet.

Hej! de gonosz lány is vagy te!

— Édes apám! Ugyan miért volnék az? Azért, mert Andrist olyan nagyon szeretem? Hiszen az nem bűn s nem is tesztek vele semmi rosszat.

— Nem hát?! Hiszen rég megmondtam már, hogy arról az Andristól letégy, mert az ugysem vesz el csak, bolondít.

— De édes apám! Andris engem szeret ugy mint én őt, azt tudom.

Hogy tudnád te azt, nem tudod; bolond lány vagy, ha ilyen embernek hiszel. Az ilyen jobb módu paraszt már mindjárt fentebb hordja az orrát a szegényekkel szembe, hát akkor mit óhajtozol ugy utánna, ugy sem lenne ő a tied, mert az apja sem engedne, annyi büszkeség pedig bennem is van, hogy erőszakolt házasságba soha sem egyezem bele. Hanem vagy az Andris apja is áldást hoz a házhoz, vagy az én átkom kísér . . . választhatasz.

— Apám! Ne így, ne így. Jó engedelmes leánya leszek, csak ne az átkot, csak azt ne. Szegény szivem ugy is össze van törve, ne akarjon fiatalon elveszteni.

— Mit fiatalon . . . ? Az ilyen rosz lány még az ördögnek sem kell. Látom, hogy milyen engedelmes voltál ma is. Mondtam, hogy add ki utját Andrisnak. De meg tetted-e? Ugy-e hogy nem. Hát azt nyerted vele, hogy a falu szája is rajtad jár most, meg nótába is foglalták a nevedet. . . de jól esik azután nekem hallani mikor dalolja Kender Zsófi:

„A révésznek lánya,
Nem mos az apjára;
Göndör Andris Tisza partján
Zárja a karjába.”

Meg azután:

„A révésznek lánya
Nem var az apjára
Tisza partján Göndör Andrist
Zárja a karjába.”

— De hiszen tehetek én arról édes apám?! hogy a falubeliek sem tudnak egyebet, mint irigykedni, hogy a legszebb legény nem onnan választott; de ide jött hozzám, a szegény révész-leányhoz s nekem hordja a virágot, nem a falubelieknek.

— Bár ne hordaná, mert már meg azt is beszéllek, hogy téged csak bolondított, meg hogy csufra járt hozzád. Az elébb meg Boris nénéd volt itt s az beszélte nekem ezeket, de meg azt is hozzátette, hogy már Kender Zsófiért nem — sokára csengős lovon megyen az Andris apja, csak azt várják, hogy a munkaidő muljék egy kissé . . .

* * *

— Apám! Igaz ez . . . igaz? s ő erről nekem nem szólt semmit . . . semmit . . . !

. . . S a rózsaszín halvány lesz, két könyecsepp gördül végig a sima arczon s oda hull a lány kebelére, míg szíve ugy fáj, ugy sajog.

Szegény Anca . . . szegény leány.

Majd csend lesz Az öreg révész ál-mában leányát menaszszonyi fővel látja az első révész legény karjaiban s az öreg oly boldog . . . a leány pedig oly halavány.

E halvány arcz láttára még ál-mában is felsóhaj: „Szegény Anca, szegény leány!”

A parti szellő a nyitva feledett ajtón belopózkodva felkapja e sóhajt s viszi tovább . . . „szegény Anca, szegény leány.” A fülemülék is viszhangot adnak roa . . . szegény Anca . . . szegény leány!

* * *

Sötét éj van. Komor felhők borítják az eget. Csak egy fehér árny bolyong a parton s nézi a Tisza csendes hullámain . . . fájón, merengőn . . .

A parton a kicsiny révház elvész az éj sötétében; a fűzesben egy élet végső imája száll

a magasba. A szélvész végig sivit a rónán, elkapván a fuldokló végső sóhajtát s mintegy csókot lehelve rá siklik végig a víz felületén . . . azután csend lesz . . . nyomasztó éji csend.

* * *

Reggel, midőn az ég kiderült a fülemülék busabban daloltak, s a játszi szellő nem ütött oly vig játékot a fodros habokkal; csak susogott lassan, kedvesen; a habok zsongtak halkán, édesen . . . ; a szőke Tisza hullámkarjai közt új kedvesét ringatta tovább . . . lágyan, csendesen . . .

Bodor Dezső.

HIRDETÉSEK.

126/893. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel öözhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvéyszék 3502/891. számú végzése által Antóny Kálmán és Ida javára néhai Kubinyi Gusztáv örökösei ellen 600 frt tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság lefoglalt és 503 frtra becsült házi butorok és szarvasmarhák sathól álló ingóságok 600 frt tőke, ennek 1882. év július hó 12 napjától járó kamatai 92 frt 45 kr., megállapított eddigi 40 kr. jelen hirdetményi és az utáni költségek erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 998/893. sz. kiküldést rendelő végzése folytán Nyustján a község háznál leendő eszközésére 1883-ik év april hó 10-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rimaszombat, 1893-ik évi márczius hó 27-ik napján.

G A S K O,

kir. bírósági végrehajtó.

Rimaszécsi járás főszolgabírójától.

360 szám.

II. 893.

Árverési hirdetmény.

Gömörvármegye tekintetes Árvaszékének mint gyámhatóságnak 2368/93. számú végzése folytán S i m o n István zsiپی örökhagyó egyenesen leszármazó törvényes jogutógi tulajdonosul a zsiپی 77. sz. tjkvben jegyzett 1/8 kültelek és a zsiپی 69. sz. tjkvben jegyzett 125/1000 rész urbéri erdő és legelőből kiskoru Simon Mária és István árvákat illető fele részének nyilvános árverésen leendő eladása rendeltetett.

Ezen áéverés határidejéül 1893. övi april hó 11. napjának délelőtt 10 órája a zsiپی bíróságához kitűzetik, melyre az árverelni óhajtok a kikiáltási árnak megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva meghivatnak.

Az árverés után nyomban kötetendő adásvétel vevőre azonnal, eladókra az árvaszék jóváhagyása után leendő kötelező s a vételári összeg bánat pénz hiányával ugyancsak az árvaszék által kijelölendő helyre és időben leendő kifizetendő.

Az adósvételnél felmerülő költségek vevőt terhelik.

Kikiáltási ár a helyszínen, a körülményektől függővé téve fog megállapittatni.

F e l e d, 1893. márczius 25.

Gróf Almásy Árhúr
szolgabíró.

HIREK.

— **A polg. leányiskola szini estélye** folyó hó 9-ére igen érdekesnek s kellemes szórakozást nyújtónak ígérkezik. Tekintettel a jótékony célra — tiszta jövedelem $\frac{2}{3}$ -ad részben iskolai fisharmonium beszerzésére és $\frac{1}{3}$ részben a iskolai könyvtár gyarapítására fordítatik — azt hiszik, hogy az előadás zsfoltásig telt házban lesz megtartva. Az estély műsora a következő: I. Tolesvainé asszony végrendelete. 5 szereplővel. Vigjáték I felvonásban. II. Kardal. „Erdő” éneklí az intézeti énekar. „Himnus az éjhez.” Éneki az énekar. III. A tavasz tündére. Tündéres szimf. Radnyánszkytól, 12 szereplővel. IV. 1. Magyar dalekora. Éneklí: Mészáros Malvin és Rásky Etel. Zongorán kiséri Medveczky Erzsike. 2. „Kedélyes órák. Mazurpolka” Simko E.-től előadja az énekar, Zongorán kiséri Grosz Ilon és Glanf Anna int. növ.

— **Műkedvelői előadás Nagy-Röczen.** A rözei műkedvelők f. hó 24-én színelőadást tartottak. Előadták „Az apósa” Gabányi 2 felvonásos vigjátékát. Az előadás sikerével külön ezikkün bővebben foglalkozik, e helyt az előadás után tartott táncestélyen megjelentekről emlékeztünk meg. Jelenvoltak: Mihálk Dezsőné, Csenka Albertné, Tóth Endréné, Szecskay Antalné, Bárdossy Pálné, Heinecz Frigyesné, Pühr Endréné, Lahner Györgyné, Dubravszky Sándorné, özv. Latinák Sándorné, Perjessy Lászlóné, Dedinszky Gyuláné, Hrenesik Kornelné, Lucze Sománé, Steglener Gyuláné, Molitorisz Jánosné, Stefanesok Károlyné, Stefanesok Mártonné, Bartsch Jánosné, Köklicz Lajosné, Prsibszlavszky Farkasné, Güfchstalné, Lukács Gézné, Bazi Idesz Jánosné, Smörr Ferenczné, Ferdinandy Jánosné stb. Mihálk Margit, Marton Anna, Papszisz Mariska és Irén, Rásky Erzsike, Heinecz Gizella, Laczkó Hermin, Schulez Elza és Mariska, Berlossy Etelka, Pühr Izabella és Mariska, Dubrovsky Mariska, Bodon Fanny, Irányi Etelka, Latinák Viki, Reicz Vili, Papp Zsela, Lucze Rózsi, Stefanesok Adél, Kochen Oga, Maklár Gizella, Ferdinandy Gizella és Gabriel stb.

— **Nagypéntek.** Megteltek a templomok. Az ajtatoskodók nagy tömege igazi áhitattól vezéreltetve kereste fel a helyet, hol a kereszténység legnagyobb vallási tenyérről, legszomorubb, de egyuttal legünnesebb pillanatáról, Krisztus keresztaljáról hirdették a vallásfelekezet papjai a „beteljesedett” mély értelmű ígít. Az ajtatoskodókat ez eszme vezette a templomba, ez eszme volt, mely ajukra fohászt, szívükbe áhitatot termelt. És valóban, ha megfigyelte az ember azt a néparadatot, mely mind a három vallásfelekezet temploma felé hullámozott — be kellett ismerni, hogy a vallásosság még nem halt ki az emberek szívéből, hanem felükerekedik a köznap élet küzdelmein, mert a szív rejtekébe mélyen be van véste.

— **A rimaszombati postahivatalhoz** egy gyakornokot s egy levélhordó szolgát nevezett ki a kassai postagazgatóság. Ez eredményben a postafelügyelőt felkereső küldöttségnek lapunknak is része van, mert e küldöttség s lapunknak ez iránybani felvilágosító ezikke volt az, melytől belátta az igazgatóság, hogy a helyzet tarthatatlan. Mi az igazgatóság intézkedését előlegnek tekintjük csak, mert erős a meggyőződésünk, hogy csak az általunk előadott módon, egy rendszeres postatisztés két szolga alkalmazása által lehet a bajon teljesen segíteni.

— **Tamásfalán** postahivatalt szándékozik létesíteni a kassai postagazgatóság, s ez irányban nemsokára megkezdí a tárgyalásokat a megyével. A postahivatal létesítése esetén a M. Z. utca is a tamásfalai postakerületbe oszthatnk.

— **Áthelyezés.** Városunkban is széles körben ismert F ü s p ö k József breznóbányai 16 sz. honvéd gyalogezredbeli őrnagy hason minőségben a pécsi 19 sz. honvéd gyalogezredhez helyeztetett át.

— **Veres kardjábaj.** Tornallya vidékén M. Z. és M. B. urak közt kardra került a dolog. Mindjárt az első összecsapásnál M. Z. oly hevesen támadott, hogy M. B. súlyosan megsebesült a homlokán és orrán, mire a párviaskodás megszüntette lón. A vidéken az izgalom és feltűnés általános.

— **Casinói kémánytűz.** Mig Teloni nevű tanár és udvari bűvész f. hó 28-án este a „Három Rózsa” nagytermében mulattatta a nagyközönséget, ha nyman az mulatni egyáltalán tudott elcsépelet koklerségén. — addig az ugyanazon épületben levő casino helyiségek egyik kéményében a felhalmozódott szurok kigyulladt. S bár a füst és a lángok a kéményen erősen csaptak ki s nagyközönséget csődítettek a piacra, a veszedelem épen nem volt nagy, mert a megjelent ügyes tüzoltóság pár perc alatt elfojtotta a lángokat.

— **Tornallyán** a sport és athletika erősen hódít magának tert. Első sorban abban nyer ez

kifejezést, hogy egy „kerékpározó egyeslet”, sport nyelven biciclista club van alakulóban. A mozgalom élén a tornallyai társas élet legmozgékonyabb férfa dr. Kálniczky Géza, továbbá dr. Ferderber állanak. Már is heten vannak, kik biciclit kerékpárt rendeltek maguknak. A második point, mit programjukba vettek: a vívás. Dr. Kálniczky Géza már ez irányban is megtette a kellő lépéseket. Azt hisszük, hogy mire a gömörmegeyi athletikai club megkezdí működését, már mint gyakorlott biciclistákat fogja őket saját körébe örméll megfogadni.

— **Párhuzam a nők és az órák közt.** A büszke nő — torony óra; a jó nő — arany óra; a rozsz nő — krumpli óra; a nő, kivélnem érdemes komolyan foglalkozni — játék óra; a csapodár nő — inga óra; a nő, ki uralkodni tud és a papucsrend nagy keresztjét osztogatja — ébresztő óra (Vecker); a kedves kávézenikék — ismétlő órák; a ledér, országnai nők — homok óra; az anyós — Schwarzwaldi óra (nagyon szől); a vén nő — kakuk óra; a fiatal, szép, ártatlan nő — nap óra; a ballerínák, a kik csak a szebre spekulálnak — zseb órák; az utazó nő — zóna óra; a szerelmes nő — késő óra; a baklisch nő — korázó óra.

— **Veres kakas.** Putnokon az elmúlt héten kétszer is volt tűz, mely hogy nagyobb kárt nem okozott, csak a lakosság éberségének köszönhető. Folyó évi márczius hó 23-án este 6 $\frac{1}{2}$ órakor az Ertely János felszerében támadt tűz, minek folytán két ház és több gazdasági épület esett a lángok martalekál. A kár 1180 frt, melyből a biztosítás folytán 750 frt megtérül. A tűz állítólag gondatlanságból keletkezett. Még le sem vetőzte a lakosság az első ijedelmet másnap márczius 24-én este 7 órakor ismét megkondult a vészharang. Mire a lakosság a helyszínére érkezett Peso András háza már lángokban állott. Ezuttal a tűz három háztetőt és több gazdasági épületet a benne levőkkel ismét elhamvasztott. A 415 frt kárral szemben a leégett épületek 480 frtra biztosítva voltak. A tűz oka — állítólag — gyujtogatás.

— **A diphteritisz** ismét újabb erővel tört ki városunk kicsiny népei közt. Ezuttal azonban a járvány nem ugyanaz, mint a mely a tél folyamán pusztított. A most uralkodó torokbetegség valódi diphteritisz, mely nincs kombinálódva vörhenyyel. Veszélyesség tekintetében azonban ez is vetekedik amavval s a mult héten négy halálozást is követelt. Nem győzzük azonban a szülöket ezuttal is eléggé figyelmeztetni arra, hogy gyermekeikhez mihelyest torokbetegség jele mutatkozik — azonnal orvost hívjának, mert itt az elkésés biztos halált jelent; míg ellenben a korán gyógykezelés alá vett betegek legnagyobb része meggyógyítható. Hála a gondviselésnek, az orvosi tudomány manapság már igen is gyógyíthatónak tartja a diphteritist s a számos gyógyult esetek örvendetezen bizonyítják is ezt, de feltétlenül szükség, hogy a gyógykezelés a legnagyobb erélyvel inottassék meg már akkor, midőn a betegség kifejlődni készül. Qui habet tempus, habet vitam.

— **Tűzveszedelem.** Folyó hó 30-án este nagy riadalom és ijedség támadt a Gömöri-féle kávéházban. A kávéfőző kis fülkében tudniillik leesett a petroleumos lámpa, s a széttrött üvegből kiáradó petroleum azonnal lángot fogott, s vést jelző és fenyegető oszlopokban tört fel s csapott be a kávéházba az oda vezető nyíláson. Az ijedelem óriási volt. Kétségbeesett sikoltozás töltötte be a levegőt, de G ö m ö r i Miksa nem vesztette el lélekjelenlétét és a válságos pillanatban a szomszédos konyhából három dézsa hideg hamut kerített elő, melynek segélyével öt perc alatt a lángok ura lett, s a lángokat elfojtotta úgy, hogy minden veszedelemnek egy pillanat alatt vége volt. Képzeltetni a családtagok és menekülő vendégsereg örömet a veszőly gyors elhárítása felett.

— **Az új pénz forgalombahozatala.** Az új ezüst koronákat, a szerint a mint a régi ezüst-pénzek bevonása szükségessé teszi, már nemsokára forgalomba bocsátják. A 10 és 20 filléres nickel pénzeket, az ezüst hatosok és huszasok bevonásával egyidejűleg, rendeleti uton fogják forgalomba bocsátani. A nickel pénzek veretése már megkezdésen előre haladt és e darabok valószínűleg még ez év első felében meg jelennek a forgalomban. A bronzérmeket a pénzforgalomban beálló szükséghez képest fogják kiadni. Nálunk és Ausztriában már most is kevés a váltópénz és minthogy a rézpénzt szaporítani nem lehet, a hiány pótlására az 1 és 2 filléres bronzérmeket már nem sokára forgalomba hozzák.

— **Igen érdekes ujdonságok az állatkertben.** Az állatkert igazgatósága újólag nagy beszerzéseket tett. Az igen érdekes és drága állatok között vannak csak rendkívül ritkán látható példányok. Ilyen egy bámulatos nagyságu teljesen kinőtt viziló, a mely óriási állat hazájában a Nilus mentén is, már kiveszőben van, és csu-

pán 8 élő példány létezik az összes európai állatkertekben. Egy rendkívül nagy him oroszlán, főka, a legnagyobb a fogságban láthatók között. A kolosszális állat naponként 30 font tengeri halat fogyaszt el. — Ezekon kívül különféle antilopok, medvék és százféle madár. Mindezen állatok, melyeknek beszerzési ára meghaladja a 20 ezer forintot, husvétkor már láthatók lesznek az állatkertben. — Lapunk azon t. olvasóinak, a kik a fővárosba rándulnak, ajánljuk ezen felette érdekes és nagyértékű állatgyűjtemény megtekintését.

— **Nyilvános köszönet.** A simoni-i ev. ref. templomban felállítandó orgonára: özv. Biró Pálné 20 frt, Lofcsányi Béla 1 frt, Kovács Géza 1 frt, Bihari Gusztáv 1 frt, Liszki János 1 frt, Hanvai Zoltán 10 frt, Máriássy Gyula 50 frt, Bornemisza István 5 frt, Tornallyai Zoltánné 5 frt, Horvátn János 1 frt, Madarassy Gyula 1 frt, Balogh Sámuel 1 frt, Hevessy Józsefné 2 frt, Máriássy Gézné 2 frt, Fodor Károlyné 1 frt, Szentiványi Arpad 2 frt, Ragályi Ferenc 10 frt. Összesen 116 frtot küldött. — A szives küldeményért forró köszönetét fejezi ki a **simoni-i olv. egyeslet.**

2731. sz. 1892. tv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Nagyröczei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyröczei takarékpénztár végrehajthatónak Zsadánszky Márton végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtás ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyröczei kir. járásbíróság) területén lévő Jorsa város határában fekvő a Zsadánszky Márton, özv. Dick Benyo Julianna, Tsillag Adrás, Gregus János és Albinyi János tulajdonát képező jolsvai 313211 és 623. tjkben foglalt ingatlanokat az árverést 398 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi május hó 1-ső napján délelőtt 9 órakor nagyröczen a városházában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozó tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministei rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kélt Nagyröczen, 1892. évi november hó 27. napján.

A nagyröczei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Molitorisz,
kir. járásbíró.

Rimaszécsi járás főszolgabírája.

304/893. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett Jánosi, Pálfala, Feled, Bellény és Szutor községekből álló s J á n o s i székhelyvel bíró körjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása: 500 forint fizetés, 100 frt irodai- és fuvar-átalány, 30 frt küldőnczdíj, természetbeni megfelelő rendes lakás, vagy annak megfelelő 120 frt lakpénz, a jánosi határban levő 2 hold rét, mely után az adót Jánosi község fizeti, valamint a törvény- és szabályrendeletileg megillető díjilletmények.

Felhivatnak ez állásra pályázók, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi április hó 6-áig beadni ne késenek, mivel a később beadandó kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás Jánosi községben f. évi április hó 8-án, d. u. 2 órakor fog megtartatni.

Kelt Feleden, 1893. évi február hó 25-én.

Draskóczy László,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán megüresedett Felső-Hangony, Alsó-Hangony, Szent-Simon, Uraj és Susa községekből álló Felső-Hangony székhelyvel bíró körjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok s annak választási határidejéül f. évi április hó 15-ik napjának délelőtti 10 óráját Felső-Hangony körjegyzői székhelyre kintizöm.

Ezen állás javadalmazása: Évi fizetés 400 frt, fuvar átalány 120 frt, irodai átalány 60 frt, valamint a törvény és szabályrendeletileg megállapított díj-illetmények.

Felhívom a pályázók, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket hivatalomhoz f. é. április hó 8-áig beadni ne készenek mivel a később beadott kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Kelt Feleden, 1893. évi márczius 14-én.

Draskóczy László,
főszolgabíró.

NEMES

RÓZSÁK

Thea, Remintáns, Bourbon, Nolsette és Thea

hybrid fajokban.

cserépben nevelt, edzett példányokban
olesón kaphatók április 15-től

**a szalóczy
mű- és kereskedelmi
kertészetben**

(u. p. Gombaszög, Gömörmegye).

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

BLAU VILMOS

FÉRFI-SZABÓ

Rimaszombatban,

főter. 15-ik szám.

Ajánlom már évek óta fenálló jó hírnévnek örvendő férfi-szabó üzletemet ez alkalommal azon tiszteletteljes megjegygyzéssel, miszerint nagy választékú szövetkészletemet a tavaszi és nyári időnyre való tekintettel a legújabb bel- és külföldi divatkezmekkel láttam el, úgy, hogy a legkényesebb izlés kielégítését is képes vagyok eszközölni. — Továbbá ajánlom kész férfi és gyermek ruhákban dusan felszerelt **raktáramat** a legintányosabb árák mellett.

Miután ezen köztűntvényre a t. közönség b. figyelmét felhívni hátkörödom, egy-szetsmind az edlgi hennem helyezett bizalmukat megköszönve és továbbra is kéyre, vagyok teljes tisztelettel:

BLAU VILMOS,
férfi szabó.

**Legnagyobb választék
és legolcsóbb
bevásárlási forrás.**

**Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközölteknek.**

Női és férfi fehérneműk.

Női és férfi kalapok.

Női, férfi és gyermek-czipők.

Egy pár ezer darab férfi nyak-
kendő, 20 krtól feljebb, legujabb
formákban, legujabb szí-
nekben.

Férfi kalapok 75 krtól minden for-
mában és színben.

Legujabb bluzok, legszebb alsó
szoknyák, gyermek-ruhák,
női köpenyegek, kabátok,
gyermek-felöltők.

Bámulatos olcsó árhoz **legyezők, napernyők, kész kötények,**
egész kész **házi ruhák.**

Legujabb övek!

3—3

Mély tisztelettel

LÖFKOVICS LIPÓT.

Férfi-szabó műterem.

REISZ JÓZSEF RIMASZOMBATBAN.

Hirdetmény.

Alólirottak, van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy rőfös- és divatárú-üzletemet **férfi szabó-üzlettel** megnagyobbitottam, hol raktáron tartok mindenféle **bel- és külföldi divat-kelmét**, melyekből mérték után **saját műhelyemben**, a legujabb divatu férfi-öltönyöket csinosan és a legjutányosabb árák mellett elkészíték.

Egyuttal felhívom beces figyelmét arra, hogy szabó-üzletem vezetésére oly szakértő szabászt szerződtettem, ki e pályán ugy a fővárosban valamint az ország nagyobb városaiban a legjobb sikerrel működött, ennél fogva vagyok bátor tudatni, hogy minden e szakmába vágó magyar-, francia és német szabású öltönyöket a n. é. közönség beces igényeinek megfelelőleg elkészíték.

A nagyérdemű közönség eddigi pártfogását megköszönve és ez utánra is új vállalomra kérve

Tisztelettel:

REISZ JÓZSEF,

1—3